

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יוסף עטאונה
עופר כסיף
איימן עודה
עאידה תומא סלימאן

2712/25/פ

הצעת חוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון מס' 4) (תיקון – ביטול החוק), התשפ"ג–2023

ביטול החוק 1. חוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון מס' 4), התש"ע–2010¹ – בטל.

דברי הסבר

תיקון מס' 4 לחוק הרשות לפיתוח הנגב, התשנ"ב–1991 (להלן – תיקון מס' 4), אשר התקבל בכנסת ביום א' באב התש"ע (12 ביולי 2010), הכשיר את קיומן של "חוות בודדים", ובאמצעותו מספקת המדינה למשפחות יהודיות שטחים של מאות ולפעמים אלפי דונמים, לשימושן הבלעדי. כך נשארות קרקעות אלה מחוץ להישג ידם של הערבים אזרחי ישראל המתגוררים בנגב.

סעיפיו של תיקון מס' 4 ששולבו בחוק מכשירים את קיומם של יישובים שנבנו שלא כחוק, וזאת במידה שהם "מיזם בנגב שבמסגרתו נעשה שימוש במקרקעין הן לחקלאות והן לתיירות". החוק גם מסמיך את השר לפיתוח הנגב והגליל, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע תנאים להכרה במיזם כזה. החוק אינו עוסק בהכשרת קיומם של יישובים הנמצאים מזה עשורים על הקרקע, אלא רק מכשיר את קיומם של מיזמים חדשים, על חשבונם של ילידי האזור. סעיפים אלה נוגדים את עיקרון השוויון, שכן האזרחים הערבים נולדו בנגב ולא השתלטו על קרקע לא להם. לאזרחים הערביים יש תביעות על הקרקע הזאת וחלק מהיישובים קיימים עוד לפני קום המדינה.

תיקון מס' 4 מעניק מעמד רשמי לחוות הבודדים שתושביהן כולם יהודים, והם נהנים מכל השירותים הבסיסיים, בעוד שלמעלה מ-100,000 התושבים בכפרים הערביים הבדואיים בנגב, כולם אזרחי ישראל, חיים ללא שירותים בסיסיים ובחלקם אף נחשבים לפולשים וסובלים מהריסות בתים תכופות. נוכח ההפליה הנמצאת בבסיסו של התיקון האמור, אף שאינה מפורשת, מוצע לבטלו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חברי הכנסת חנין זועבי וג'מאל זחאלקה (פ/18/4067), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת חנין זועבי (פ/19/1244), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת חנין זועבי וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/1456), ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אנטאנס שחאדה וקבוצת חברי הכנסת (פ/23/800).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)